

ZÁPIS: IGLO INNOVATION na téma růstu evropských start-upů a scale-upů

Datum:	17.3.2022
Místo konání:	Online
Zapsal/a:	Michaela Hnízdilová, junior konzultant pro výzkum

Evropské prostředí start-upů a scale-upů

Dne 17. března 2022 se uskutečnilo setkání pracovní skupiny IGLO Innovation, v rámci které byla představena zpráva [„European scale-up gap - Too few good companies or too few good investors?“](#) Konstantinos Niakaros (GŘ RTD), spoluautor zprávy, představil některé výstupy a doporučení vyplývající z publikace.

Zpráva se skládá z několika částí. První část publikace představuje výzkumnou otázku, dále poskytuje definici scale-upů a jejich financování v EU ve srovnání s USA. Další část publikace je zaměřena na metodiku a sběr dat. Poslední část poskytuje sadu politických doporučení.

Dle reportu jsou start-upy a scale-upy klíčovými hráči silami evropské ekonomiky. Zejména scale-upy přispívají k zaměstnanosti, inovacím a růstu evropské ekonomiky. Avšak i přes dosažený pokrok, Evropa stále zaostává za USA. Rozdíly mezi Evropou a USA se projevují například u velikosti firem. Čím větší firmy jsou, tím je větší rozdíl v jejich financování mezi Evropou a USA. Zpráva odhaduje, že pokud by došlo k odstranění této propasti, v Evropě by mohl vzniknout až 1 milion nových pracovních míst.

Zpráva mapuje příčiny nepoměru mezi Evropou a USA, kterými jsou: fragmentace vnitřního trhu, regulace spojené s přílišnou byrokracií, dovednosti a nedostatečné kompetence pracovníků, přístup k financím a nedostatek úspěšných případů, které by motivovaly evropské start-upy a scale-upy. O zmíněných příčinách mohli hlasovat také účastníci pracovní skupiny přes aplikaci Slido. Účastníci se shodli na tom, že nejproblematictější je přístup k financím.

Autoři postavili svoji hypotézu na tezi, že evropské firmy nejsou méně schopné růstu ve srovnání s USA, bohužel mají oproti USA horší přístup k financím a kapitálu. Tuto hypotézu ve své publikaci podpořili úspěšnými příklady evropských firem Spotify nebo BioNTech, které pro svůj růst získaly finanční podporu mimo Evropu. Tuto hypotézu také potvrzují výsledky průzkumu EIBSI Start-up and Scale-up a výsledky veřejné konzultace Evropské komise na téma Start-up Initiative Reports.

V rámci popsání scale-upů byla využita definice od OECD. Autoři také popsali čtyři typy investorů, kterými jsou například tzv. „investoři s hlubokými kapsami“, kteří disponují velkým obnosem finančních prostředků a jedná se o jednoho velkého investora nebo několik menších nebo tzv. „smart money investoři“, kdy v tomto případě investice nezahrnuje pouze finanční podporu, ale také odpornost a know-how investičního prostředí. K růstu firmy mají scale-upy několik možností, například využití svých vnitřních fondů nebo využití externího financování, které je zajištěno přes investory.

Autoři také využili dat z průzkumu týkajícího se atraktivity jednotlivých zemích pro investory na základě rizikového a soukromého kapitálu. Výzkum staví na šesti indexech, kterými jsou: ekonomická aktivita, hloubka kapitálového trhu, daňový systém, ochrana investorů a správa a řízení společností, sociální a životní prostředí, podnikatelské příležitosti. Celkově nejatraktivnějšími jsou USA a Spojené království.

Ve srovnání s USA a Spojeným královstvím je celkové skóre EU okolo 80 %. Při pohledu na indexy sociálního a životního prostředí a hloubky kapitálového trhu EU zdatelně zaostává za USA. Naopak v oblasti daní má Evropa vyšší skóre než USA.

Ze zprávy také vyplývá, že v USA se využívá osmkrát více prostředků rizikového kapitálu než v Evropě. V rámci EU si vedou severní země lépe než jižní. V Evropě máme mnoho investorů, ale z pohledu velikosti nejsou dostatečně velcí. Soukromé kapitálové společnosti jsou především soustředěny ve Francii a Německu. Celkově fondy soukromého kapitálu EU jsou nižší než ve Spojeném království, z čehož má Francie v rámci Evropy nejvyšší podíl. Od roku 2015 se také zvyšuje podíl Švédska.

Zpráva navrhuje několik politických řešení, jako je například vytvoření „megafondu“, které staví na doporučeních ze strany průmyslového sektoru a tvůrců politik. Dle názoru místopředsedy Evropské rady pro inovace by toto bylo řešení, jak konkurovat gigantům jako je USA nebo Čína. Existují různé možnosti pro vytvoření takového fondu, jako je například spoluinvestiční fond, který se zdá nejvhodnějším řešením pro EU. EU jako instituce může zajistit, že budou evropské priority respektovány a k tomu paralelně budou investice komerčně zaměřeny za pomoci odborných znalostí soukromých investorů.

Příkladem úspěšného spoluinvestování je izraelský fond [Yozma](#), který nabízí daňové pobídky pro investice rizikového kapitálu. Dle Niakarose EU balíček obnovy přinese evropským zemím velkou příležitost pro podobné iniciativy. Příkladem může být Španělsko a jeho [NexTech](#) iniciativa.

Výše popsané akce mohou napomoci problém vyřešit, ale musí s nimi být spojeny intervence zaměřené na kapitálové trhy, které přilákají více investorů rizikového a soukromého kapitálu. Na toto konto vzniklo od Evropské komise několik iniciativ, jako je například [Unie kapitálových trhů](#), která má za cíl pomoci podnikům získat finanční prostředky.